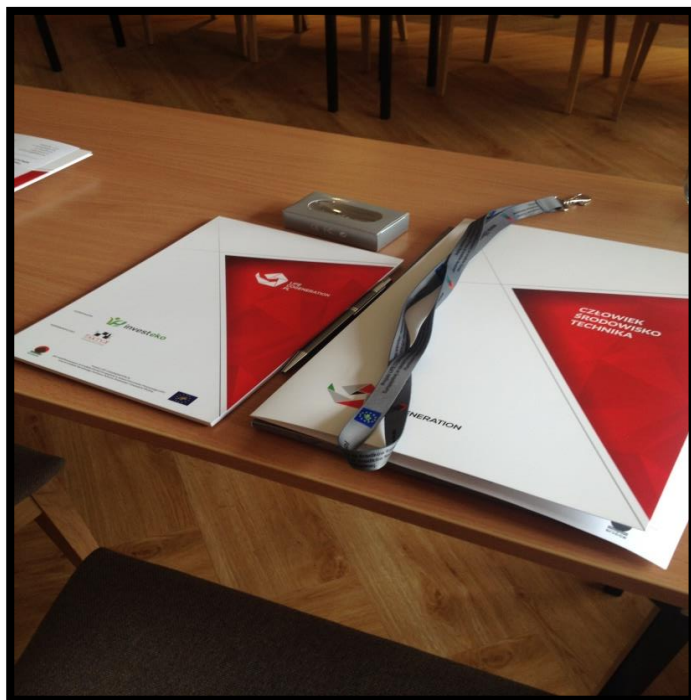

MINI-RAPORT DEBATA 5. WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE

MIJSCIE DEBATY: Podlesie/Głucholązy

DATA DEBATY: 09/06/2015

UCZESTNICY DEBATY:

W dyskusji wzięło udział dwudziestu siedmiu gości, wśród nich znaleźli się przedstawiciele samorządów, centrów gospodarki odpadami, przedsiębiorstw gospodarki komunalnej, przedstawiciele sektora energetycznego, firmy zajmujące się gospodarką odpadami oraz przedstawiciele środowisk naukowych z województwa opolskiego. Zaproszenie na debatę zostało przyjęte przez:

- EKO-REGION Sp. z o.o.;
- Zakład Wodociągów i Usług Komunalnych "EKOWOD" Sp. z o.o. w Namysłowie;
- Zakład Gospodarki Komunalnej "ZAW-KOM" Sp. z o.o.;
- Ekom Sp. z o.o. Nysa;
- Nyska Energetyka Ciepła - Nysa Sp. z o.o.;

- Zakład Gospodarki Komunalnej Łambinowice.;
- Urząd Marszałkowski województwa opolskiego;
- Urząd gminy Jemielnica;
- Urząd gminy Skoroszyce;
- Politechnika Opolska;
- Uniwersytet opolski;
- WIOŚ Opole;
- Starostwo powiatowe w Nysie;
- Urząd Gminy Kamieniec Ząbkowicki;

Ponadto w debacie wzięło udział pięciu przedstawicieli zespołu LIFE COGENERATION.PL.

- Arkadiusz **Primus** – Koordynator Projektu
- Klaudia **Pietryszyn** – Ekspert ds. merytorycznych
- Adam **Bodziak** - Specjalista ds. Promocji i Komunikacji
- Karolina **Jąderko** – specjalista ds. wpływu projektu na problem środowiskowy z ramienia Taktyk Sp. z o.o.
- Łukasz **Łapiński** - Asystent Koordynatora Projektu

Prezes spółki Investeko S.A. - Arkadiusz Primus, będący jednocześnie koordynator projektu, zaprosił na debatę gościa specjalnego- Zdzisława Rizlera- Prezesa Spółki Ekom Sp. z o.o. Ekom Sp. z o. o. jest zarządcą Regionalnego Centrum Gospodarki Odpadami (RCGO) w Domaszkowicach, które jako pierwsze w województwie osiągnęło status instalacji regionalnej. Instalacja wyposażona jest w kompletną linię technologiczną do zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych, oraz linię do produkcji paliwa alternatywnego. Ponadto, RCGO jest przykładem RIPOK'u, które systematycznie realizuje działania związane z gospodarką odpadami, gdzie na status jaki osiągnęła pracowała latami.

Obraz 1. Powitanie Gości przez Prezesów

Debata rozpoczęła się od przywitania gości przez obu Prezesów. Moderatorem spotkania był Arkadiusz Primus- Koordynator Projektu. W drugiej części debaty, prelekcję nt. gospodarki odpadami w województwie opolskim z perspektywy zarządcy instalacji regionalnej wygłosił Pan Zdzisław Rizler.

Obraz 2. Moderator Debaty- Arkadiusz Primus

Obraz 3. Prezentacja Prezesa Zdzisława Rizlera

A. CHARAKTERYSTYKA REGIONU

Region opolski znajduje się w południowej części Polski. Otoczony jest województwami: dolnośląskim, śląskim, wielkopolskim oraz łódzkim. Województwo jest najmniejszym województwem w Polsce. Opolszczyzna graniczy z Republiką Czeską.

Obraz 4. Lokalizacja województwa opolskiego

Główny Urząd Statystyczny szacuje, że w 2013 r. w województwie opolskim zebrano ok. 248 tys. Mg odpadów komunalnych, w tym. 216 tys. Mg bez wyselekcjonowania. Oznacza to, że 87% odpadów klasyfikowane było jako zmieszane odpady komunalne. Województwo podzielone jest 4 regiony

gospodarki odpadami, które zgodnie z hierarchią postępowania odpadami oraz przyjętymi dokumentami strategicznymi realizują system zagospodarowania odpadów.

Obraz 5. Podział województwa na regiony gospodarki odpadami

Uchwałą nr XLIII/500/2014 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 czerwca 2014 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego na lata 2012-2017” wyznaczono lokalizację regionalnych instalacji przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Tabela 1. Regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w regionach gospodarki odpadami komunalnymi województwa opolskiego- RIPOK

Lp.	Region gospodarki odpadami	Rodzaj instalacji	Lokalizacja instalacji
1	Centralny Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi	Mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych- MBP	brak
		Przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów - Kompostownia	brak
		Składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych - Składowisko	1. Miejskie Składowisko Odpadów w Opolu, 2. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Gogolinie
2	Północny Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi	Mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych- MBP	1. Instalacja MBP zlokalizowana na terenie Miejskiego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Gotartowie
		Przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów - Kompostownia	1. Kompostownia zlokalizowana na terenie Miejskiego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Gotartowie
		Składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych - Składowisko	1. Miejskie składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Gotartowie, 2. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Ziemielowicach

3	Południowo-wschodni Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi	Mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych- MBP	<ol style="list-style-type: none"> 1. Instalacja MBP zlokalizowana na terenie Składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Dzierżysławiu 2. Instalacja MBP zlokalizowana na terenie Składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Kędzierzynie-Koźlu
		Przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów - Kompostownia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kompostownia zlokalizowana na terenie Składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Dzierżysławiu 2. Kompostownia zlokalizowana na terenie Składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Kędzierzynie-Koźlu
		Składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno- biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych - Składowisko	<ol style="list-style-type: none"> 1. Miejskie składowisko odpadów w Kędzierzynie-Koźlu 2. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Dzierżysławiu 4. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Kielczy 5. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Szymbarku

4	Południowo-Zachodni Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi	Mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych- MBP	Instalacja MBP zlokalizowana na terenie składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Domaszkowicach (Regionalne Centrum Gospodarowania Odpadami-Nysa w Domaszkowicach)
		Przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów - Kompostownia	Instalacja MBP zlokalizowana na terenie składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Domaszkowicach (Regionalne Centrum Gospodarowania Odpadami-Nysa w Domaszkowicach)
		Składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno- biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych - Składowisko	Instalacja MBP zlokalizowana na terenie składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Domaszkowicach (Regionalne Centrum Gospodarowania Odpadami-Nysa w Domaszkowicach)

Wg danych zawartych w WPGO w 2010 r. wytworzono 352,7 tys. Mg odpadów komunalnych, z których wg GUS zebrano 260,12 tys. Mg. Odebrane odpady zmieszane w 2010 r. wynosiły 214,8 tys. Mg, a zebrane 102,4 tys. Mg. Odpady odebrane to odpady z nieruchomości, bez względu na to, czy zostały zebrane jako odpady zmieszane czy w sposób selektywny. Odpady zebrane to odpady pochodzące z pojemników ustawionych w miejscach publicznych lub dostarczone bezpośrednio do punktów zbierania. W 2010 r. zagospodarowano 259,3 tys. Mg odpadów, co stanowi 73,5% masy zebranych i odebranych odpadów. Pozostała część odpadów była magazynowana lub kierowana do unieszkodliwiania poza województwem. Procesom unieszkodliwiania poddanych zostało 52,9% masy zagospodarowanych odpadów. Niestety, w WPGO wskazano rozbieżności wynikające z przedstawionych wartości masowych. Część danych pochodzi z GUS, natomiast część z WSO, które różnią się między sobą o ok. 100 tys. Mg.

Masa odpadów o kodzie 20 03 01 wynosi 317,2 tys. Mg. Zmieszane odpady komunalne zostały poddane procesowi D5 w ilości 130,8 tys. Mg, R14 w ilości 30,03 tys. Mg oraz R15 w ilości 71,8 tys. Mg. Pozostała część odpadów ($317,2 - 130,8 - 30,03 - 71,8 = 84,6$ tys. Mg) nie została ujęta w wojewódzkim planie.

Odpady komunalne poddawane były odzyskowi w największej ilości w następujących zakładach:

- Remondis Sp. z o.o. – Zakład w Górażdżach i Opolu,
- „Naprzód” Sp. z o.o. – Miejsko-Gminne Składowisko Odpadów Komunalnych w Dzierżysławiu,
- Eko-Region Sp. z o.o. - Składowisko Odpadów Innych niż Niebezpieczne i Obojętne w Gotartowie i Kowalach,
- Zakład Wodociągów i Usług Komunalnych „EKOWOD” Sp. z o.o.

Odpady komunalne poddawane były unieszkodliwianiu w największej ilości w następujących zakładach:

- EKOM Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. – Składowisko Odpadów Komunalnych w Domaszkowicach i RCGO-NYSA w Domaszkowicach,
- Miejskie Składowisko Odpadów w Kędzierzynie-Koźlu,
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Gogolinie- Składowisko Odpadów Komunalnych w Gogolinie,
- Zakład Komunalny w Opolu Sp. z o.o. i Miejskie Składowisko Odpadów w Opolu,
- Zakład Usług Komunalnych Jednoosobowa Spółka gminy z ograniczoną odpowiedzialnością- Składowisko Osadów i Odpadów Komunalnych w Prudniku.

Sumaryczne moce przerobowe sortowni odpadów komunalnych z selektywnej zbiórki oraz odpadów komunalnych zmieszanych wynoszą ponad 420 tys. Mg. Moce przerobowe dla sortowni przyjmujących wyłącznie zmieszane odpady komunalne wynoszą 273 tys. Mg. Moce przerobowe instalacji przerabiającej zmieszane odpady komunalne oraz odpady z selektywnej zbiórki wynoszą 133 tys. Mg. Suma mocy przerobowych jest wystarczająca do zagospodarowania strumienia zmieszanych odpadów komunalnych.

Odpady, w tym również z grupy 19 poddawane są termicznemu przekształcaniu w zakładach zlokalizowanych na terenie województwa:

- Zakład Energetyki BLACHOWNIAS Sp. z o.o. (spalarnia) w Kędzierzynie – Koźlu
- F.U.H ECO-TOP Sp. z o.o. w Opolu (spalarnia)
- Górażdże Cement S.A. (współspalarnia)

Wg GUS w 2013 r. wytworzono 27,4 tys. Mg osadów ściekowych. Były one stosowane: w rolnictwie, do rekultywacji, do uprawy roślin; przekształcane termicznie; składowane, w tym na terenie zakładu; magazynowane oraz inne, w następujących ilościach:

- a) do rekultywacji – 2,1 tys. Mg,
- b) w rolnictwie – 7,3 tys. Mg,
- c) do uprawy roślin – 0,5 tys. Mg,
- d) przekształcane termicznie – 0,4 tys. Mg,

- e) składowane w tym na terenie zakładu – 0,2 tys. Mg,
- f) magazynowane – 3,4 tys. Mg,
- g) inne- 13,5 tys. Mg.

B. PROBLEMY W GOSPODARCE ODPADAMI I OSADAMI ŚCIEKOWYMI W REGIONIE

ODPADY

W 2010 r. objętym systemem zbiórki odpadów było 83% mieszkańców. Województwo ma problem z precyzyjnym obliczaniem ilości zebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych, dane zawarte w WPGO oparte są na danych z GUS'u oraz WSO, które nie są zbieżne. Dane należy analizować z pewnym poziomem ufności.

Wśród problemów związanych z gospodarką odpadami, goście debaty wskazali niepokojący wzrost cen usług za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Koszty zagospodarowania odpadów są ściśle związane z metodą jaka zostanie wykorzystana do ich unieszkodliwiania/odzysku, niestety całym kosztem zostaną obciążeni mieszkańcy. Między gminami występuje duża dysproporcja w ilości odpadów przywożonych do instalacji. Powodów może być kilka: wywożenie odpadów do innych instalacji niż te, wskazane przez gminę, nielegalny transport odpadów do innych województw, duży odsetek odpadów zagospodarowanych na własne potrzeby przez mieszkańców. W efekcie w różnych gminach należących do tego samego regionu, w jednej, w ciągu roku mieszkaniec wytwarza 25 kg, a w drugiej 250 kg.

Problemem w województwie jest system zbiórki odpadów- inny dla każdej gminy. Odpady z różnych gmin przywożone są do jednej, regionalnej instalacji, ale zbierane w różnej formie co utrudnia pracę na instalacji. W województwie opolskim część gmin prowadzi selektywną zbiórkę odpadów zielonych oraz popiołów, a część nie- zachęcając mieszkańców do zagospodarowania odpadów we własnym zakresie np. przydomowe kompostowniki. Efekt jest taki, że do instalacji przyjeżdżają ww. odpady zebrane selektywnie oraz popioły i odpady zielone zmieszane z innymi odpadami. Silnie zanieczyszczone odpady popiołami nie nadają się do recyklingu.

Osady

Jednym z kierunków działań związanych z gospodarką osadami ściekowymi jest budowa instalacji do suszenia i spalania osadów ściekowych. Osady ściekowe są przede wszystkim składowane na składowiskach (70%). Najważniejszym problemem zauważanym w regionie jest skażenie mikrobiologiczne, zawartość metali ciężkich oraz magazynowanie osadów lub deponowanie ich do składowania. Do 2017 r. województwo chce podjąć działania ograniczające masę osadów składowanych na składowiskach. Dąży również do zwiększenia ilości komunalnych osadów ściekowych przekształcanych metodami termicznymi.

C. NAJLEPSZE PRAKTYKI W REGIONIE

W województwie silny nacisk położony jest na edukację społeczeństwa i podnoszenie jego świadomości ekologicznej. Zorganizowano m.in. konkurs na promocję planu Gospodarki Odpadami. Zrealizowano następujące zadania:

1. „Od A do Z selektywnej zbiórki odpadów” – podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa opolskiego, w tym dzieci i młodzieży;
2. „EKOKLUBY- edukacja segregacji odpadów”- cel główny zwiększenie wiedzy na temat systemu segregowania odpadów,
3. „Zagospodarowanie odpadów na obszarach wiejskich” – podniesienie świadomości wśród dzieci, młodzieży wiejskiej w zakresie ochrony środowiska ze szczególnym uwzględnieniem zagospodarowania odpadów na obszarach wiejskich”.

Województwo przeprowadzało liczne kampanie edukacyjne dla dzieci i młodzieży. Dobrą praktyką w regionie jest podejmowanie działań dotyczących wpływu odpadów na środowisko oraz prawidłowe sposoby gospodarowania wytworzonymi odpadami. Lokalne samorządy opracowywały i rozprowadzały ulotki nt. gospodarowania odpadami, przeprowadziły konkursy ekologiczne, rozmieszczały plakaty oraz organizowały różne akcje promujące selektywną zbiórkę odpadów.

D. MOŻLIWOŚCI WDROŻENIA NOWEJ TECHNOLOGII GOSPODARKI ODPADAMI W REGIONIE

Specyfika województwa powoduje, że wdrożenie technologii możliwe jest tylko w tych gminach, które zlokalizowane są daleko od cementowni. Województwo częściowo posiada zaplecze do zagospodarowania frakcji nadsitowej. Możliwa jest produkcja paliwa alternatywnego, gdyż jest realne miejsce jego zbytu. Dużo większym problemem jest nadmierna masa składowania osadów ściekowych i prawdopodobnie województwo wdroży działania mające zapobiegać tym praktykom. Wdrożenie technologii możliwe będzie dopiero wtedy, kiedy realnie wejdzie zakaz składowania frakcji palnej odpadów komunalnych. We wcześniejszym czasie władze województwa nie widzą potrzeby wdrażania nowych technologii.

Ponad to, wdrożenie technologii Lifecogeneration.pl możliwe jest tylko wtedy, gdy całe wyprodukowane ciepło zużyte zostanie na potrzeby własne zakładu. Ma to ogromne znaczenie dla obszarów, które nie mają rozbudowanej sieci ciepłowniczej, a budowa przyłącza z instalacji do najbliższego ciepłociągu będzie bardzo kosztowna.

E. INNE WNIOSKI Z DEBATY

Dużą aktywnością na debacie wykazali się: Dyrektor Departamentu Ochrony Środowiska, Prezes Nyskiej Energetyki Ciepłej oraz Przewodniczący ds. współpracy i rozwoju Politechniki Opolskiej. Każdy z nich wniósł do dyskusji bardzo ciekawe uwagi związane z projektem, ale z punktu widzenia dziedzin jakimi się zajmują. Zadano pytania związane z pozostałością poprocesową i sposobem jej unieszkodliwienia. Poruszono problematykę planów inwestycyjnych i działań jakie należy podjąć chcąc wpisać się do planu. Poruszono kwestię wsparcia do produkcji zielonej energii w świetle nowej ustawy OZE. Rozmawiano o roli rozproszonych źródeł energii elektrycznej i korzyści z tego wynikających.